

*History of Molepo sub-clans.*Lenaneo la Meloko ya thšaba sa Molepô

Bo-xoloxolo Naxa e be ele ya Sethlapêlô, a bina Nare, Serêtô ele 'Maphaka. Xona byale ba timeletše, ba hwetšwa xa Mamabolo, Matopana a bona. Xwa fihla Matêbêlê. Makubu a ba fenyā a tšea Naxa, Ke ba xa Molelemanē, ba bina Phukubye, serêtô ke Mothokwa wa Mapelwana. Setšo sa bona ke Matšwitswa (Maswatšī- Ba tla ba axa Titibywe. thaba e Makxolo. Xe ba tloxa xona, Kxoši ke xe ele Bodiba, ba theoxêla ka Bošexa. Maxoro a bona ke Molelemanē; Sefara; Maloka le Tema. Xī Bodiba a latelwa ke; Ramaifala wa Motšwa Khulwana. A latela ke Tseke Matoko a latela Theledi, A hlalana le Mmaxo Mamphelane ngwana Makxatho, A ya a tšewa xa Matimele a ya le Morwaxe. Xwa buša Nakedi, A tswalwa ke 'Mangkala. Nakedi a tswala Ramaifala II. Kxaitšedi ya Ramaifala ke Sebody. Ramaifala a hwa Ntweng Maune. Mangkala ~~xx~~ e be ele Rangwaneā Nakedi. Xwa buša Makubu, a swanetše Ramaifala, a hwa e sale e Monyenyanē. Xwa buša Tseke. Morathowaxe, a tswalwa ke Makubu. Tseke a tswala Sexwata. Morwa Sexwata ke Monyama. Serêtô ke Maxe Mapono ribêxa Moxopo, batho ba lle ke Maraxana teng. Batho ba ile, ke; badimo xa ba hwe! Hono nna ke le bolaile Ngwanabo Mašibudi, la seke la tsoxa Ke dietše Manong Mpatla! Maaka a Mamabudi a khorô. Ke rêtô sa Makxolwaxe, mohla ba e lwa le ~~Mapono~~ Mapono. E sale e monycnyane a swaretše ke kxwadi Sefara boxoši.

(Ka Motau Tema)

Kxoro e latelang Molelemanē ke; Mpô. Le bona ke Matêbêle ba tšwa xo tee le Molelemanē. Ba mpa ba ile ba aroxana tseleng. Ke xe ba xa Mpe ba ne ba elwa kudu. Le Mothopo o o tšwa xo lweng xa bona. Ke baxa Mpi ya Maxoro. Ke di thseudi photha Melala. Ba xa Sedibatlala sa Maxoro, ba xa Sepoba ka meetse lebese la kxomo le e xona. Ke Makubu kxomo Matêbêlê a hloka kxomo a ja motho. Ba tla ba axa Thoxwaneng, mo e leng xa Maja lehono. Ba e nale Sekele; le Masekwameng le: Tsamaxo, ele Maxoro a mo ~~xxx~~ axetšexo. Xo tloxa moo ba tla. Bošexa ba

ser. 294

axa Moxau. Ke moo Molelemanana a ba biditšeng yena ale Mapebane Are: etla o je dithloxwana Makxolo. Ba x̄ aroxane le Sekele le Masekwameng. Thoxwaneng Dao ba leba Maune. Ba xa Molepo ba hweditše ba šetše ba hlakane le Molelemanane. Ba bina kxomo (Nare) serêto ka: Letêbêlê Kxoši tša bona:- Ke: Mabuse a tswala Sexodi. (Mautla) a tswala Makoro II. A tswala Marobela a tswala Makoro III a tswala Malaka Felix. Makoro wa pele ke e a beng a buša xe ba sale Thoxwaneng.

Ka Malaka Mpe

3 Molepo. Ke 'Matšwane a bošexa, tlou Setumola Moxaba tlouwana tša ja kxabane. Ke Makxalaka a Mangotlo ba kua Moše wa Odi. Moxo-lwaga ke Makxoba, moratho ke Mathabatha wa Kopi. Ba kxaoxane le Makxoba thabeng ya Kxatla Makxoba a thsela noka ya Lethlaba, a ya a aga mo xo bitšwang Makxoba's Kloof. Molepo a theoxêla Bošexa a hwetša naxa ele ya Matêbêlê, a fihla a dumediša, ba mo amoxela, Bare o tliše dipholo re je, Msutu a ka dli ngabi Molepo a dula a loba xo Molelemanane, xo fihlela a ba fetoxela.

Tšeo ke di ngwadile tša ntwana bona.

Moxoši a bona ke a:

Matšwane

Tsela o hwetše Morotong xwa buša Mašwahla Lekxonya a latela ke Malatswa tlou ya Kxatla a latelwa ke Seudu Setlakalane I. Maiša I Setlakalana II. A hwa Maune ntweng a se na Morwa. Xwa buša Seudu II Mangxatleng ya ba Makxwana Maiša III. Komeledi. Ba swaretše lapa la Mošatê le sa bopywa. Setlakalane III. O hwile ngwaxola. Boxoši lehono bo swere ke Makxwana o bopa lapa la Maiša e a hwileng e sale e Mofsa a sena Ngwana.

Mokou o tšwa Nareng xa Letswalô o bina Nare Serêto :

Monareng a tla a axa xa Mahlakola a Kopana xona le Hiine a e tšwa Moxoši, xa Matla, o bitšwa Hiine Monye. Boxoši bya-Tibane. O bina Hlanhlaxane. Serêto ke Mokoni. Mokou Kxoši tša bona ke Makxaxa. Ba xa Molepô ba mo fa Mamalatswa, mosadi a mo tswalela Mathsela. Mathsela a tswala, Maxatolle. Moxatolle o tswetše. Motšelêlê. Serêto Makxaxa. Ke: Mokxabudi a ntwana makxaxa a nokana Thšwana.

4 Ba xa Moxano ke Makxalaka, ba tšwa moše wa Odi (Limpopo river) Ke ba Birwa ba bina Leeba, le bona ba hweditše ba xa Molepo, ba šetše ~~kxxx~~ ba thophile naxa xo Makubu Serêô sa Moxano ke: Mokxalaka. Ke motho wa Tau, a tswala a Molefe Moxano o be ole Tlou maloba o senya ka xo ba Mirwa Maditamela Seolwane thšoši tša šala di mona. Ba Birwa ba bang, ke: baxa Maima. Maxoši a bona ke a:- Phaswane ke kxoši ya bona xe ba tloxa, Boswane. Bobirwa a latêlwa ke. Matšaba, Mokokotwane, Hlakudi, Thswane, Mokxolokwane, Matududu, Tlepe, Nkwešilu. Ka moka ke maxoši a xo tswalwa e seng bo rrangwane, ba xo swarela, bangwe. Mmalešahlane, ke yena e a swanetšexo ngwana wa Nkwešilo Thswane eo a sa leng monyenyanane.

Tše di laodiša ke Mmabadikana

Morodie Matududu Moxano.

5 Maxoro a mang a manyenyane ke bo:- Madixa, Rammala, Phuhu Maboja. Ba tšwa xa Mamabolo ba bina Kolobê. Serêô ke Mpedi. Ke batho ba tšwang; Lethšitêla mo ya Bywatladi tsoxela kale o setlo hwetša ba xo timile byoko bya šatela. Nong ya Mamosima a ngwako, yeo ba reng diphofa e yena phepeng. Molomo e rita bobêô, ~~kxxx~~ Lešitele le meetše le di ja Madiba a Mamosima a Ngwako. Ba xa Tšale ba bina kxare le bona ke Matêbêlê, le Makxalaka a xa Molema a xona. Bona ba tšwa xa Molema, hleng le Tswetla. Mojapelo o tšwa Moletlane o bina Lehlalerwa. Serêô ke:- Mohlalerwa. A tla a axa Bošexa. Ba tloxa ba axa Mohwelereng, xe kxoši ele Mothipê a latêlwa ke Kwena. Lehono ba phatlaladitšwe ke dipolasa. Bo nthši bya bona bo boetše Moletlane. Bangwe ke ba xa Mothapo a Matšale, ba tšwa Bokxaxa ba bina. Phuti. Serêô ke Mokoni, ba dula Mahlaka Kxoši ke Paledi morwa Masobe Maxoro ka Lenaneô la Maxoši.

1. Molepo ke yeona Mošatê
2. Molelemanane ke yeona e kxolo.
3. Moxano o latela Molelemanane.

A mangwe ke maxorwana a ka fase xo a. xa a fetane. E bang diphupu ke tšona tše.

Ramaso Motimele.

6

Koadi ya Marumo

Ke Koadi Malexalane yoo lehu nkabe ele pula ka bona lewa ka thšabela yoo. Marumo ma ja batho, ke nametše Maphosane'a Phatlana, ka bona Rare a bolawa a ala-ala diatlana! Lesang bo Rare ba thšabe marumo ba hlabane, xalê. A lapile malapa teng bana ba ntlô tše di kxolo. Ke re xo lebelela sexola mahlo a bowe le mexokxo. Ke mo xo llexo Mathula Bo rra-Mathula dikxapana Hukubu la Ramašala le re xwa le a ntêtša le nkxanthšetša molomo ke molomo wa xo ja Maxoši! Le botsiše Moonô le Mamathula le Thomo 'a bo Mpepetlwane lere melaô le e lahlile kae? Melaô kobo ya bošexo, Ke kobo ya Maxoxela xohle, ke kobo ya Mautla-utlane. Moletlane kxoši ke thšoša Sebidiele ka lepe sa Marumo.

Ka George Molepo

Di kxobokantšwe ke : I. Kxwadi Ape, Bethel Molepo's, Boyne.

7

(Koadi ya Marumo, continued)

Moono le Mamathula bare: Re ba tloxetše Maphošane ba bolawa. Lere: Xa lea ntetša Manong le tšwa xo ja bo-rare Maune? Bana bešu ba tswetšwe bale bararo, bangwe ba llwe, ke; thari tša basadi, ba ba llexo ke kxomo xa re ba llele, re llela ba xo ja ke Phafana Ntlong. Ke re e ja nthso re a lla re rata xe re e ja Khulong e lexo madi a baxale. Ke; re xo hwa le nkepele ka selepe sa Marumo ka moxoma le êpele ba lemi.

Salmon Leputu

8

Di rêtô tša dithaba le di noka.

Tilijwe : Thaba Makxolo, thaba se rakwa ka kxomo. Maletša ya ba pheta ya letsika e e tšwa xo Masefa xo Motšwakhulwana Matuba Masefa maxalaxaleng. Re ba Thšabako xa re e phihle. Re tšwa Maxalaxaleng, ba pelo ya kxomo ya Marexa. Selepela moxwanyeng.

Moxoši : Thaba ya diala, thaba ya dihloro, -ka-thokô, thaba ya bo ngwan'a-phalama, le Maxašanye 'a bo-koblea ye e rexo, khora ya-re: tlala yare: Kxolo ka pedi.

Sehlala : Ke : Mmalleka thabana ya xare lexakwa thaba ya lefatla ya bo Sethole ke a raxa ya bo Phlahle Mamakale ya bo Morake-kxerexa Setsetsaneng. Morakokxerexa a Mapulana. Xa bo

ser. 294

8cont

nonyana ke a lla, xa bo mosadi wa maxowa. ~~XX~~ Mothlonong xa xabo Phaahle Mahwibi Phahla a xa ngwana Makoro.

Sexwele : Sexwele sa xa Ramašaba, Sexwele sa botse bošexo, Mosexare se a xaloxa ke naxa ya bo Mamokxadi a Pagane.

Sepsiri : Sepsiri sa Matang-tang naxa ya moriri-Mošweu Maripanyane Mokotwana.

Sexo : Sa Mapa Modibedi sexo sa bo Makobota a tšale sa bo Mothlapi-mothloxohli sa bo moxami'a kxomo, tša bo Nthsebele.

Sekxweng : Ke Sekxweng xa bo Mokxeri a Serokolo.

(Ka Lekojoane Mogano)

END. S. 294.